

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Nadejda Toma,

Judecătorii: Elena Cobzac și Victor Boico,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Centru, Gheorghieva Fedora, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 23 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui

Melnicenco Oleg xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.06.2017 – 24.11.2017;

Instanța de apel: 18.12.2017 – 23.01.2018;

Instanța de recurs: 04.05.2018 – 13.06.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Central din 24 noiembrie 2017, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul Melnicenco Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la pedeapsa sub forma de amendă în mărime de 350 (trei sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul a 17500 (șaptesprezece mii cinci sute) lei.

În conformitate cu art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită i-a fost adăugată pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 ani, stabilită prin sentința Judecătoriei Comrat din 26 august 2014.

Conform art. 87 alin. (2) Cod penal, s-a dispus executarea de sine stătătoare a pedepselor stabilite lui Melnicenco Oleg.

În baza art. 90 alin. (1), (2) Cod penal, s-a dispus suspendarea executării pedepsei închisorii pentru perioada de probațiune de 5 (cinci) ani.

Demersul procurorului privind încasarea de la Melnicenco Oleg, în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 245 lei, suportate în legătura cu efectuarea expertizei judiciare a fost respins ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, Melnicenco Oleg, acționând intenționat, în legătură cu faptul, că a știut cu certitudine despre ilegalitatea acțiunilor sale, ilegal a păstrat marijuana, procurată într-un mod nestabil de organul de urmărire penală, cu masa de 2,72 g, care a fost împachetată într-un rulou din hârtie, care conform listei

substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23 ianuarie 2006, reprezintă substanță narcotică în proporții mari, până la data de 12 februarie 2017, când a fost în mod benevol transmisă colaboratorilor de poliție în incinta sectorului de poliție s. Congaz, amplasat pe adresa: s. Congaz, str. 28 iunie, 2.

Astfel, Melnicenco Oleg prin acțiunile sale a săvârșit infracțiunea, prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, adică *păstrarea ilegală a substanțelor narcotice săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare*.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea respingerii solicitării privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în mărime de 245 lei, invocând următoarele argumente:

- soluția primei instanțe cu privire la respingerea demersului procurorului privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 245 lei, este neîntemeiată, deoarece conform practicii judiciare formate, aceste cheltuieli urmau a fi încasate de la inculpat;

- dacă persoana intenționat a săvârșit infracțiunea, atunci în afară de pedeapsa penală, ea urmează să suporte toate cheltuielile financiare, legate cu anchetarea infracțiunii săvârșite. Doar în cazul imposibilității achitării cheltuielilor de judecată din partea persoanei condamnate, atunci în astfel de caz cheltuielile pot fi plătite în contul bugetului de stat.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 23 ianuarie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, fiind menținută fără modificări sentința.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a reținut că, instanța de judecată legal a ajuns la concluzia precum că este neîntemeiat demersul procurorului privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 245 lei, suportate în legătură cu efectuarea în cadrul urmăririi penale a expertizei judiciare.

Instanța de apel a menționat că, plata pentru efectuarea expertizei se încasează din contul bugetului de stat, întrucât, anume statul prin intermediul organelor de urmărire penală este obligat să dovedească vinovăția inculpatului în faptele care i se încredinează. Faptul, în legătură cu care, cheltuielile, legate de efectuarea expertizei nu pot fi încasate de la inculpat.

A mai specificat instanța de apel că, cheltuielile de judecată în cazul dat sunt iminente și obligatorii în cazul anchetării infracțiunii. Însă, chiar dacă inculpatul a săvârșit infracțiunea, el nu poate fi supus răspunderii materiale pentru intentarea și efectuarea urmăririi penale.

Totodată, instanța de apel a indicat că, obligația de achitare a cheltuielilor de judecată nu poate fi imputată inculpatului, întrucât expertiza respectivă urma să fie efectuată în mod obligatoriu cu scopul acumulării probelor la cauză și formulării învinuirii, precum și reieșind din starea lui materială, or, inculpatul nu este angajata în câmpul muncii.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 12 martie 2018, în termen, declară recurs ordinar procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Centru, Gheorghieva Fedora, prin care a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de

apel, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 245 lei.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, stabilește că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat. La săvârșirea intenționată de persoană a faptei prejudiciabile (infracțiunii), ea trebuie în afară de pedeapsa penală să suporte și toate cheltuielile financiare, legate cu investigarea infracțiunii săvârșite de el. Din acest motiv, respingerea de către instanțele ierarhic inferioare a cerințelor privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului în mărime de 245 lei, este ilegală;

- prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare din 09 februarie 2018, a fost abrogat alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) art. 143 Cod de procedură penală, se face din contul mijloacelor bugetului de stat. Modificarea dată a legislației procesual-penale în vigoare, de asemenea confirmă despre faptul că, cheltuielile de judecată pe cauza penală se pun pe seama condamnatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Colegiul reține că recurentul invocă ca temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, instanțele de judecată nu au calificat obiectiv respingerea încasării cheltuielilor de judecată, adoptând în acest sens o decizie neîntemeiată.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a respinge apelul procurorului, cu menținerea sentinței

fără modificări, prin care a fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpat a sumei de 245 lei, ce constituie cheltuieli pentru efectuarea expertizelor judiciare, or, cheltuielile suportate de către organul de urmărire penală în speță nu sunt unele de natura de a impune cheltuieli neprogramate și neincluse în cheltuielile evidente suportate anume de către stat.

Astfel, art. 227 alin. (2) Cod penal stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, alin. (3) prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 Cod de procedură penală (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, *experți*, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile:

- 1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță;
- 2) cheltuielile de cazare;
- 3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal;
- 4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

(2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sunt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței.

(3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective.

(4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

(5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Prin urmare, suma de 245 lei este compusă din efectuarea expertizei medico-legale privind efectuarea examenului toxicologic medico-legal (Raportul nr. 92 din 20 februarie 2017 (f. d. 30 – 31)), or, aceste cheltuieli sunt puse pe

seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așadar, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea expertizei întru stabilirea consumului de droguri, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

Colegiul penal de asemenea menționează, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură penală, iar eroarea de drept invocată de către recurent prescrisă la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea recursului, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Centru, Gheorghieva Fedora, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 23 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui **Melnicenco Oleg xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **06 iulie 2018**.

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Elena Cobzac

Victor Boico